

Blaðið eigur ein at
vissa sær á posthús-
inum.

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØDRALAG

NR. 84

MIKUDAGIN
18. NOVEMBER 1964

37. ÁRO.

Sølusáttmáli við Týskland

Handlissáttmálin Danmark og Týsklands millum er broyttur, so leiðis at nú verður høvi hjá føroyskum skipum at selja í Týsklandi.

Samráðingarmenninir, sum nú

hava endað samráðingarnar, koma í næstum aftur til Føroya, teir hava saman við embætismonnum í uttanríkisministeríum undirskrivað sáttmálabroytingina.

EISINI SKÚLANEVND SKAL VELJAST

Uppstillingarnar til býráðsvalið koma nú so hvørt. Onkur listi er longu liðugur.

Afrat teimum listum, sum vit higartil hava verið von við, verður í ár eisini listi til val av skúlanevnd, hetta er sambært nýggju skúlalógina.

Annars er vallógin til býráð broytt til persónligt val m.a.

Lógin er tó so ófantaliga smíða, at býráðið sum heild er sera ónøgt við hana.

Tá lógin skuldi broytast, so var tað sjálvandi, at eisini tey, sum ikki hava høvi til at mæta á valstaðnum, fingi høvi at velja. Tað verður tí sama sum frammanundan. Tey sum burtstødd eru, ella ikki eru før at mæta á valstaðnum, tey sleppa ikki at kjósa til býráðið í Havn.

Hetta er vana skil og illa umhugsað.

Tað fyrsta sum lótingið kemur at taka sær av í januar verður at fullgiggja tað »fúske lóg, sum skundað var igjøgnum á Ólav-

Ódamligur er tveitin býur, Damligur og hugnaligur er reinur býur

Tá tú og eg taka kveistur í hond og býarstýrið fullmannað, má gotudólur geva upp ond, tá verður órudd á gotu alt bannað

(Gotudólur (-grísur) er ein persónur, sum óskettin ella vargaliga blakar órudd á gotir og gongubreytir).

Tá hvør leggur at sær, og ongin setist eftir, verður lagamanni at halda reint.

Havnar Hugni.

SVII VITJAR Í FØROYUM

Av teimum felagsskapum, sum vit hava í Føroyum, man Goodtemplarasamtøkan verða tann, ið eina bestu organisasjonina hevur.

Teir hava nýliga havt størstórsfund og til henda fund hava teir havt vitjar av skrivaranum fyri norðna goodtemplara samskipanina Karl Wennberg.

Hesin hevur vitjar tær føroysku losjurnar og hildu fyristrar og vegleitt í ymsum felagssligum spurningum.

Seinasta árið hevur vist afturfund og til henda fund hava teir havt vitjar av skrivaranum fyri norðna goodtemplara samskipanina Karl Wennberg.

Leiðari goodtemplaranna er framvegis Harry S. Johansen í Havn.

STENDUR ILLA TIL

»14. septembere sigur, at øll álop í SOSIALINUM á nýggju skatta- og tollalógirnar eru rikin aftur.

Blaðið heldur m. a. fram: »Fast stendur, at landsins fólk hevur fingið nógv betur, nógv rimilgari og rættvisari skatta og tollaskipan ...»

Hvat viðvíkiri tollaskipanini skulu vit bert vísa á, at myndirnar niðanfyrir ið siga eitt sindur frá tollahækkingum og tollalækkingum.

TASKUR — OLJUKLÆÐIR

PELSAR — BENSIN

JOHAN NIELSEN, PRESTUR TEKUR VIÐ NÝGGJUM EMBÆTISSTARVI

Fyrr enn atlað — longu komandi friggjadag — fer Jóhan Nielsen, prestur, við húski til Danmarkar, har hann verður at taka við presta starvi við Filipskirkjuna

AFTANÁ 9 ÁRA PRESTASTARV Í NORÐOYA VESTARA PRESTAGJALDI OG Í SAMA TIÐARSKEIÐI 4 ÁR SUM FÓLKATINGSMAÐUR FER JOHAN NIELSEN ÚR FØROYUM OG KANN Í ØLLUM FØRUM MINNST AFTUR Á EINA GRØÐRA- OG FRAMBURÐSRIKA TIÐ SUM BÆÐI PRESTUR OG POLITIKKARI

POLITIKKARIN OG FÓLKATINGSMAÐURIN J. NIELSEN

Hjá einum manni sum Jóhan Nielsen ber tað sjálvandi ikki til at dylja yvir sína politisku støðu. Sosialisman er honum í kjøtið borin, og hansara brennandi hugur at berjast fyri teimum sosialistisku hugsjónunum — vælferðarsamfelagnum, fólkahæminum Føroyar — gjordi tað náttúrligt, at hann beinleiðis kom at luttaka í føroyskum politikki.

Tá heitt var á hann at lata seg stilla upp jattaði hann hesum og fekk eina sjáldan stóra og sterka undirtøku hjá veljararfjøldini og var við til at vinna størsta valsigur, ið javnaðarflokkurin inni tá hevði vunnid og sostatt eisini við til at leggja tað stedið, ið seinri ferdi til enn stórri valsigar hjá javnaðarflokkinum.

Ongandi er hent so nógv í føroyskum politikki, sum tey árin, Jóhan Nielsen var fólkatingsmaður, og hann eigur sín stóra lut í teimum avreksverkum, ið framd vóru. Hann var við í skapanini av Føroya grøðra- og framburðsrika politiska tíðarskeiði higartil.

Tað eru ikki hessini avreksverk, hann kom at vera javnaðarflokksins og Føroya talsmaður fyri í Fólkatínginum; og hetta verk úti hann so væl og virðiliga og við so miklari kraft og megi, at hann vann sær miklan heiður og mikla vælvild millum allar fólkatíngsmenn og stjórnarmenn bæði í Danmark og aðrastaðni.

Ílla ber til at bera Jóhan Nielsen eina kvøðu, nú hann fer av stað, uttan eisini at nevna tey avreksverk, ið greidd vóru úr hondum í hansara fólkatíngstíð.

Eitt hitt størsta og fremsta málið var 60 milljóna grunnurin, sum hann var talsmaður fyri.

Hesin grunnur er nú vórðin veruleiki og fyrsta mál, sum verður framt við pening úr hesum grunni, er bergholið í Norðoyum, har hann hesi árin hevur havt virkisítt sitt og sæð, hvussu stóru tørvur hevur verið á nýskapandi tiltøkum at fremja betri virkislíkindi fyri íbúgvarnar har.

Óg vit vita, at tað ikki minst var Jóhan Nielsens lutur, at tað yvirhøvur eydnaðist at fáa pening til hetta endamálið. Hetta eigur hann mikla tøkk og størstu virðing fyri.

Tað verður óv drúgt og vittfevandi, at greina hvørt mál út í asir, sum Jóhan Nielsen hevur verið okkara talsmaður fyri; men hvørt einstakt mál er so stórt og av so

stórum samfelagssligum virði, at óneyðugt verður at fara longur enn bert at endurtaka tey — allir føroyingar vita at meta týðning og teirra rætt.

Nokur av hesum stóru málum vera vit at nevna:

1. arbeiðið við at útvega peningin til hina stóru ríkissjúkrahúsbýggjanina í Tórshavn,
2. peningailøgurnar til byggjan av teimum nútímans sjúkrahúsum — landssjúkrahúsinum í Havn og sjúkrahúsinum í Klakksvík,
3. endaliga loysnin av fiskimarksmálinum
4. tey stóru figgiartiltøkini til realkreditstovnin, sum hevur gjørt eina skjóta endurnýgging av skipaflotanum møguliga,
5. »egnudviklingslógina» at loysa stórri idnaðar- og vinnulivstiltøk,
6. framhaldandi útbýggjan av SEV, har undir at útvega SEV 27 milj. krónur burtur av donskum dollarláni,
7. viðkanini av virkisíki »Óstifernes kreditforening» til eisini at rækka føroyska sethúsabýggjing.
8. teirri sosialu löggávuni við stórri og betri trygdartiløkum fyri gomul, avlamin, sjúk, einkjur, faðirleys børn, blind, deyv og øðrum treingjandi.
9. teimum stóru stundingsveitingunum til havnabýggjing.
10. loysningi av læraraskúlamálinum, sum hevur fingið pening in jattaðan til projektering av skúlabýggjing fyri 12 milj. kr.
11. nýbyggjan av fleiri nútímans fólkskúllum.
12. viðkanini av virkisíki »Ungdommens uddannelsesfonde» til gagns fyri lesandi føroyskum ungdom við fleirfaldaðum stundings- og lesilánalíkindum.
13. endaliga greiðu á málinum, at føroyingar staddir í Danmark til lesnað og læru ikki eru undir verdarskyldu.

Mong onnur mál kundu verið viðnevnd; tí ein fólkatingsmaður

ur verður ofta tikin við í ráðum og biðin til hjálpar, tá ið ástendur hjá einstaklingum eins og almennum stovnum.

Politiski bragdarhugur Jóhan Nielsens og tey avreksverk, ið framd eru í hansara fólkatíngstíð hava av sonnum set djúp spor í føroyska samfelagnum og verða at gera tað í framtíðini, tí enn er so stutt tíð fráliðin, síðan mong av hesum málum vórðu framd, at samfelagið langt frá hevur fingið fulla nýttu av teimum í dag.

Javnaðarflokkurin ber Jóhan Nielsen kvøðu sína fyri stórt, goit og væl avrikað arbeiði — tað verður at standa sum ein prýðiligur minnisvarði í livsyrki hansara eins væl og í søgu sosialismunar har á landi.

KIRKJU- OG PRÆDIKUMAÐURIN JOHAN NIELSEN

Bæði á politiska pallinum og á prædikustólunum eigur Jóhan Nielsen tey evni fram um flest onnur at vera ein framúrskarandi, livandi og hugvekjandi roðari. Hetta hevur ikki minst hin stóra mannfjöldin, sum sunnudagar og halgdagar hevur vitjað Christianskirkjuna í Klakksvík og mong onnur kring um Føroyar ásannað til fulnar.

Eisini á kirkjuliga okinum hevur Jóhan Nielsen verið sera avreksmikil, og vit vita, at avrek og lutverk hansara til frama fyri hini prýðiliga Christianskirkjuni í Klakksvík var bæði ságt og týðingarmikið. Her eins og aðrastaðni var hann ágrytin og gjordi eitt mið víst arbeiði, hagar til vunnid var á mál.

Hjá kirkjufólkinum í Klakksvík verður tað stórt saknur at missa so eynagóðan og í orðakynstri so væl umtóktaðan prædikumann; men sjálvat um Jóhan einaferð sigur farvæl her, er tað ikki ságt, at hetta verður eitt seinasta farvæl, tí av leið er tað at vænta, at hann, áðrenn eitt ov langt tíðarskeið er runnið, verður at leita aftur henda vegin.

SOSIALURIN og javnaðarflokkurin bera Jóhan Nielsen og húski hansara sínar bestu kvøður við ynskjum um alt gott í framtíðini. Tøkk fyri stórt, gott og væl úr hondum avrikað arbeiði í farna tíðarskeiðinum, sum virkisfúsar politikari — og hollur vinnaður.

Formansval

verður til Fiskimannafelagið í desember.

Uppstillingar eru farnar fram kring landið og í ovurmorgin kemur stjórn Fiskimannafelagsins saman til fundar í Havn at viðgera endaligu uppstillingina.

Valið fer fram í næsta mánaða.